

О.Є. ЛАПШИН, д-р техн. наук, проф., Л.О. ЯНОВА, О.В. ПИЩИКОВА, канд. техн. наук, доценти
В.І. СКЛЯРУК, студентка, Криворізький національний університет

ДІЇ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЩОДО ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ПЛАНЕТИ ВІД ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ COVID-19

Зараження населення коронавірусом COVID-19 почалося поступово наприкінці 2019р. в Китаї, а потім звичайний спалах захворювання переріс у пандемію світу. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) 11 березня 2020р. офіційно сповістила про пандемію.

Поточна летальність (відношення «усього смертей» до «усього вибуло») стрімко зростала: з 6.55 % (01.03.2020р.) до 9.49 % (19.03.20). Показник «усього вибуло» - це сумарна кількість «всього смертей» і «всього видужало». Ймовірна летальність (відношення «всього смертей» до «всього виявлено») склала з 3.39 % (01.03.2020р.) до 4.06 % (19.03.20) з майже 215 тис. виявлених випадків [1]. Для забезпечення можливості надання оперативної інформації щодо швидкої координації дій, обміну даними, прозорості ринку, було створено державно-приватне об'єднання під назвою «Пандемічна мережа постачань (PSCN)». Для цього об'єдналися дві світові структури – ВООЗ і Всесвітній економічний форум. Їх функції - розробка ринкової спроможності забезпечення захисту, оцінка ризику для засобів індивідуального захисту, узгодження світового попиту на них із світовою пропозицією. Визначення, оцінка і контроль ризику впливу зараження коронавірусом COVID-19 для медичного персоналу надано в рекомендаціях щодо належного лікування цих медпрацівників [2]. В міжнародному документі [3] для відповідальних за встановлення місцевої або національної політики в галузі карантину, прописано алгоритм дій щодо керівництва, профілактики і контролю інфекцій карантинними заходами.

Спільні дії ВООЗ і ЮНІСЕФ налаштували зв'язок - брифінг по проведенню відповідного водопостачання, санітарії, гігієни та управління відходами для COVID-19. Їх пропозиція - прийняти чотиристоронню стратегію, яка включає наступне. По перше - готуватися та бути готовими. Тобто, для держав, областей, територій, куди ще не потрапила інфекція коронавірусу (77 держав станом на 18.03.2020р.) заздалегіть зберегти такий стан, підготувавши своїх людей і медичні установи. По-друге, виявляти, запобігати і лікувати. Це означає, що держави світу повинні мати своєчасну інформацію щодо місць знаходження інфекцій. Спостереження за ситуацією ураження дозволить своєчасно ізолювати, перевірити і опрацювати кожен випадок з ціллю розриву ланцюга передачі COVID-19. По-третє, зменшити і придушити. Для порятунку життя населення, необхідно мінімізувати передачу зараження. Для цього потрібен пошук і ізоляція якомога більше випадків існуючого зараження з ціллю зменшення і уповільнення передачі інфекції. По-четверте, інновації та покращення. Невідомий раніше коронавірус потребує пошуку нових способів запобігання інфекції, порятунку життя населення планети і мінімізації впливу. Необхідно проводити інформативне роз'яснення і навчання засобам і процедурі захисту від інфекції. Віруси грипу і COVID-19 передаються однаково: при контакті, краплях і фомітах (англ. fomites - предмети, які були в контакті з патогенними організмами і через які може передаватися інфекція, наприклад, поручні, вимикачі, кнопки, апарати-кавіники, крани, комп'ютери, банкомати, одяг, поверхня шкіри, волосся, постільна білизна та ін.). Такі заходи громадської охорони здоров'я, як гігієна рук і дотримання дихального етикету (кашель в лікоть або в одноразову серветку), інформаційна гігієна і людяна поведінка є важливими діями, які можуть попередити інфекцію. Міжнародна організація ВООЗ закликає всі країни до якісної підготовки попередження щодо можливого поширення коронавірусу. А саме: підготовка систем екстреного реагування і здатності виявлення пацієнтів і їх лікування; забезпечення лікарень приміщеннями, витратними матеріалами і необхідним персоналом; розробка процедури проведення екстерної медичної допомоги. ВООЗ опублікувала зведений пакет існуючих керівництв щодо забезпечення готовності і реагування для країн, щоб вони могли уповільнити і зупинити передачу інфекції коронавірусу та врятувати життя на планеті [2,3].

Список літератури

1. <https://cdn.pravda.com/cdn/covid-19>
2. Health workers exposure risk assessment and management in the context of COVID-19 virus
3. Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease COVID-19